

РЕШЕНИЕ

№ 1348

гр. София, 26.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 19.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **10662** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно- процесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на М. Ц. Ф., като законен представител на А. А. Ф. срещу Решение № 2153-21-284 от 17.09.2019 г. издадено от Директора на ТП-НОИ-С.-град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане №[ЕГН]/2 от 11.07.2019 г. на длъжностно лице по ПО, с което е отпусната социална пенсия за инвалидност на жалбоподателя по чл.90а, ал.1 от КСО, считано от 03.07.2019 г. - датата на подаденото заявление до Териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК) и добавка за чужда помощ на основание чл. 103 от КСО от същата дата.

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Твърди, че пенсионният орган неправилно е определил началната дата на пенсията му. Заявява, че в периода на навършване на 16 годишна възраст 19.01.2019 г. е бил на лечение в чужбина (в периода 15.10.2018 г.-01.05.2019 г.), поради което е в невъзможност за спазване на двумесечния срок по условието на чл.90а от КСО. Сочи, че не са взети предвид обстоятелствата, които обясняват закъснението на преосвидетелстването. С оглед изложеното моли по същество съда да постанови решение, с което да отмени обжалваното решение на директора на ТП на НОИ С. – град и потвърденото разпореждане. В съдебно заседание оспорващият, редовно

призован, се представлява от М. Ц. Ф., негова майка и законен представител. Поддържа изложените в жалбата доводи и моли административния акт да бъде отменен. Представя писмени бележки по същество на спора. Не претендира разноски по делото.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С. - град, чрез процесуалния си представител юрк. П., оспорва жалбата, като неоснователна. Моли да бъде оставено в сила обжалваното решение, по съображения изложени в оспорения акт. Не претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 60 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление № 2177-21-139 от 19.06.2019 г. А. А. Ф. е поискал отпускане на социална пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ към което е представил ЕР на ТЕЛК №1582 от 04.06.2019 г. на ТЕЛК с определен процент трайно намалена работоспособност 95 % с чужда помощ, постановено по повод на преосвидетелстване на лицето при определена дата на инвалидизиране - 16.03.2016 г. и за срок на инвалидността до 01.06.2022 г. В мотивите му е посочено, че решението е на основание подадено в Регионалната картотека на медицинските експертизи (РКМЕ) до ТЕЛК заявление от лицето № С-Вх- 704 от 03.05.2019 г.

С процесното Разпореждане № [ЕГН]/2 от 11.07.2019 г. на Ръководител „ПО“ е отпусната социална пенсия за инвалидност по чл.90а, ал.1 от КСО, считано от 03.05.2019 г. - (датата на подаденото заявление в РКМЕ до ТЕЛК), както и добавка за чужда помощ на основание чл.103 от КСО, отпусната от същата дата.

По повод на заявление вх.№1023-21-2077/26.07.2019 г. пенсионният орган е изискал от РКМЕ постановеното ЕР на ТЕЛК №0985/25.03.2016 г. на А. А. Ф..

Видно от представеното ЕР на ТЕЛК №0985/25.03.2016 г. последното е постановено по повод освидетелстване на лицето, с което органите на медицинската експертиза са му определили 100 % степен на увреждане с чужда помощ, за дата на инвалидизиране е определена 16.03.2016 г. за срок на инвалидността до 01.03.2019 г.

Срещу Разпореждане № [ЕГН]/2 от 11.07.2019 г. на Ръководител „ПО“ е обжалвано по административен ред, като е подадена жалба с вх. № 1012-21-1586/09.09.2019 г. и жалба вх.№1012-21-1596/10.09.2019 г. от М. Ц. Ф. като законен представител на А. А. Ф. .

В резултат е издадено процесното Решение № 2153-21-284 от 17.09.2019 г. директора на ТП на НОИ С.-град е оставил без уважение подадените жалби.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд - София-град

направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока, от лице с правен интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение и потвърденото с него разпореждане, са издадени от компетентните за това органи, в предписаната от закона форма, при спазване на административно - производствените правила. Същите са фактически и правно мотивирани и са издадени при точно прилагане на материалния закон.

Няма спор по фактите, а по приложението на закона. Жалбоподателят оспорва, като незаконосъобразно, както пред административния орган, така и пред настоящата съдебна инстанция, неправилно определяне на срока за отпускане на пенсия.

Настоящата инстанция намира за неоснователни изложените в жалбата доводи за незаконосъобразност на обжалвания акт и изцяло споделя изложените в обжалваното решение мотиви с които е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-1586/09.09.2019 г. и жалба вх.№1012-21-1596/10.09.2019 г. на М. Ц. Ф., като законен представител на А. А. Ф. срещу Разпореждане №[ЕГН]/2 от 11.07.2019 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

Съгласно чл.90, ал.1 от КСО право на социална пенсия за инвалидност имат лицата, навършили 16-годишна възраст, с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане повече от 71 на сто, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава. Съгласно чл.103 от КСО пенсионерите с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ, получават към определената им пенсия добавка в размер 75 на сто от социалната пенсия за старост.

Правната уредба относима за определяне на датата на отпускане на пенсията е в чл. 94 от КСО. Съгласно чл.94, ал.1 КСО пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2- месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

Цитираният текст на чл. 94, ал. 1 от КСО, съдържащ общото правило за началната дата на пенсиите, предвижда две хипотези за определянето ѝ:

Първата хипотеза предполага спазване на двумесечния срок, считано от датата на придобиване на правото на пенсия, в който срок лицето следва да подаде заявление и да представи с него изискуемите документи за преценката на претендирайщото право.

Втората хипотеза включва случаите, когато двумесечният срок от датата на пораждаване на правото на пенсия е пропуснат, независимо от причините, които са правноирелевантни, и заявлението с необходимите документи е подадено след изтичането на този определен в чл. 94, ал. 1 от КСО срок. В този случай пенсията се отпуска от датата на подаване на документите пред компетентните пенсионни органи в ТП на НОИ.

Според чл. 94, ал. 3 от КСО извън случаите по ал. 1 пенсия за инвалидност и/или добавка за чужда помощ се отпуска от датата на подаване от лицето на заявление-декларация до ТЕЛК, но не по-рано от датата на инвалидизиране, съответно - от датата на определяне на потребността от чужда помощ, ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от изтичане на срока за обжалване на експертното решение на ТЕЛК или на НЕЛК по отношение на правоимащото лице.

Материалноправните разпоредби на чл. 94 от КСО са императивни и административният орган, работещ в условията на обвързана компетентност, е длъжен да се съобрази с тях, като следва да ги приложи в точно, без да има възможност за самостоятелна преценка и съответно отклоняване от съдържанието им.

Цитираните норми императивно регламентират следните възможни дати за отпускане на социална пенсия за инвалидност и добавка за чужда помощ, какъвто е настоящият случай:

- датата на придобиване на правото;
- датата на подаване на заявлението за пенсиониране;
- датата на заявлението до ТЕЛК.

С оглед на първата и втората хипотези правнорелевантна се явява датата на придобиване на правото. По силата на чл.90, ал.1 от КСО право на социална пенсия за инвалидност имат лицата, навършили 16-годишна възраст, с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане повече от 71 на сто, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава.

Цитираната норма дефинира като абсолютна задължителна изискуема предпоставка за правото на социална инвалидна пенсия определен от органите на медицинската експертиза процент ТНР повече от 71 на сто и навършена 16-годишна възраст. В конкретния случай с ЕР на ТЕЛК ЕР №0985 от 25.03.2016 г. на ТЕЛК на жалбоподателя е определен такъв процент ТНР над 71 на сто, конкретно 100 % ТНР.

С него е определена дата на инвалидността и срок на инвалидността до 01.03.2019 г. От посоченото следва, че досежно А. Ф. правото на социална пенсия за инвалидност е възникнало от 19.01.2019 г. (датата на навършване на 16-годишна възраст), от която досежно жалбоподателя са изпълнени предпоставките за възникването на това право - при изгубена работоспособност над 71 на сто и навършена изискуема възраст.

При условие, че е придобито право на пенсия, какъвто е настоящия случай, от правно значение за датата на отпускането на пенсията се явява датата на подаване на заявлението за пенсиониране. Ако заявлението за отпускането на пенсията е подадено в 2-месечен срок от датата на придобиване на правото, пенсията се отпуска от датата на придобиване на правото, а ако заявлението е подадено след изтичането на този 2-месечен преклузивен срок, пенсията се отпуска от датата на подаденото заявление /арг. чл. 94, ал. 1 от КСО/.

В конкретния случай 2-месечният срок по чл. 94, ал. 1 от КСО, който се брои от датата на придобиване на правото - 19.01.2019 г., изтича на 19.03.2019 г. Заявлението за пенсиониране е подадено на 19.06.2019 г., което е след изтичането на преклузивния срок, без значение от обстоятелствата. /макар и житейски да е несправедливо/ С оглед на посоченото обстоятелство, /датата на подаване на заявлението/ пенсията не може да бъде отпусната от датата на придобиване на правото - 19.01.2019 г., поради неподадено заявление за пенсиониране в 2-месечен срок от тази дата, т. е. до 19.03.2019 г. Нормата е императивна и законодателят не е предвидил случаи по смисъла на „уважителни причини за пропускането му“, при които този срок да бъде продължаван или възстановяван. От изложеното следва, че причините за пропускането му са без правно значение.

Нормата на закона поставя административния орган в условията на обвързана компетентност. Длъжностното лице по пенсионно осигуряване, действайки при условията на обвързана компетентност е длъжно да приложи посочената нормативна разпоредба, без право на преценка, като се съобразява единствено с обстоятелството дали в посочения в нормата 2-месечен срок е подадено или не заявление за отпускане на пенсия, като определящо началната дата на пенсията.

В чл.1, изр. второ от НПОС е регламентирано, че заявлението може да се подава лично, чрез законния представител, чрез лице, посочено в чл. 26 от Закона за закрила на детето, чрез последния осигурител, чрез осигурителна каса, чрез упълномощено съгласно чл. 18 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) лице или по електронен път по реда на Закона за електронното управление (ЗЕУ) с квалифициран електронен подпис (КЕП) или с персонален идентификационен код (ПИК) до териториалното поделение на НОИ по постоянен или настоящ адрес на заявителя.

При наличие на хипотезата на пропускане на преклузивния двумесечен срок /както е в настоящия случай/ законодателят е предвидил приложение на изключението визирано в чл. 94, ал.3 от КСО, определящо едномесечен срок за подаване на документите в ТП на НОИ, който се брои от изтичане на срока за обжалване на ЕР на ТЕЛК по отношение на правоимащото лице.

Ето защо настоящия съдебен състав намира, че пенсионният орган е приложил правилно материалният закон, тъй като е отпуснал социалната пенсия за инвалидност на А. Ф., считано от 03.05.2019 г., т.е. от датата на подаденото заявление-декларация до ТЕЛК. Както се посочи по-горе, касае се за акт на обвързана компетентност, при постановяването на който административният орган не разполага с право на избор и при наличие на предвидените в закона предпоставки е длъжен да отпусне пенсията, без да има възможност за преценка относно справедливостта на действащите правни норми.

По изложените съображения жалбата на М. Ц. Ф. като законен представител на А. А. Ф. се явява неоснователна и същата следва да бъде отхвърлена, като такава.

По разноските по делото:

С оглед изхода на спора и факта, че не е направено искане от страна на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, такова не следва да му се присъди.

Водим от горното Административен съд София град, Трето отделение, 60-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Ц. Ф., като законен представител на А. А. Ф. срещу Решение № 2153-21-284 от 17.09.2019 г. издадено от Директора на ТП-НОИ-С.-град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане №[ЕГН]/2 от 11.07.2019 г. на длъжностно лице по ПО, като неоснователна.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

СЪДИЯ:

